معمارانی که با خشت و گل آسمان‌خراش ساختند

گزارشی از نخستین جشنوارهٔ معماری خاکی در روستای نمک‌زار و درسی که برای شهرهای بزرگ دارد

نوشتهٔ مهسا رادمنش

نمک‌زار، روستایی با کمتر از ۴۲۰ نفر جمعیت، هفته‌ی گذشته میزبان نخستین جشنوارهٔ معماری خاکی بود. در این هفت روز، بیش از ۱۲ هزار نفر از شهرهای مختلف به دیدن بناهایی رفتند که همه‌شان از خشت، گل و کاه ساخته شده‌اند. برخی از این بناها بیش از ۱۵۰ سال عمر دارند و هنوز پابرجا هستند. برخی دیگر را معماران جوان همین روزها ساخته‌اند تا نشان دهند این شیوه‌ی کهن هنوز هم می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای امروز باشد.

ایدهٔ برگزاری جشنواره از آنجا شکل گرفت که گروهی از دانشجویان معماری دانشگاه هنر و فناوری شهر سرخه‌دشت برای گذراندن واحد کارگاهی به نمک‌زار رفته بودند. به گفتهٔ دبیر جشنواره، آرش بهمنیار، آن‌ها در یکی از همین روزها متوجه شدند که بسیاری از خانه‌های قدیمی روستا، که هنوز مردم در آن‌ها زندگی می‌کنند، با وجود ظاهر ساده، در برابر گرما و سرما عملکرد بسیار خوبی دارند. او می‌گوید: «ما فکر کردیم حیف است که این دانش فقط در ذهن چند پیرمرد بماند و با رفتن آن‌ها از بین برود. تصمیم گرفتیم کاری کنیم که نسل جوان دوباره به ارزش این بناها فکر کند.»

برگزاری جشنواره با مخالفت‌هایی هم روبه‌رو بود. برخی از اهالی نمک‌زار می‌گفتند که خانه‌های گلی نشانهٔ فقر بوده‌اند و حالا که همه به آجر و سیمان روی آورده‌اند، دوباره سراغ گذشته رفتن کار درستی نیست. دبیر جشنواره در پاسخ به این انتقاد می‌گوید که هدف نه بازگشت به گذشته، بلکه استفاده‌ی هوشمندانه از تجربه‌ی نیاکان در کنار فناوری امروز است. به گفتهٔ او، بسیاری از مهمانان جشنواره پس از دیدن بناها متوجه شدند که برخی از همین ایده‌ها را می‌توان در آپارتمان‌های شهری هم به‌کار گرفت.

در روز افتتاحیه، بیش از ۳۰۰ نفر در میدان اصلی روستا گرد آمدند تا به سخنرانی استاد فرهاد کیانمهر، معمار پیشکسوت منطقه، گوش دهند. او از دشواری‌های کار با خشت در روزهای بارانی گفت و از روزهایی که همسایه‌ها برای کمک به بازسازی بام یکدیگر جمع می‌شدند. پس از او، دانشجویان گروه‌های مختلف درباره‌ی بناهایی که ساخته بودند توضیح دادند. یکی از این بناها، مدرسه‌ای کوچک برای ۶۰ دانش‌آموز، تنها در ۴۵ روز ساخته شده بود.

بازدیدکنندگان می‌توانستند با دوچرخه یا پیاده مسیر ۱۲ کیلومتری میان بناها را طی کنند. در هر ایستگاه، راهنمایی محلی درباره‌ی تاریخچه‌ی بنا و نحوه‌ی ساخت آن توضیح می‌داد. بسیاری از بازدیدکنندگان از این بخش جشنواره بیشترین استفاده را کردند و گفتند که برای اولین بار است که می‌توانند با کسانی که سال‌ها در این خانه‌ها زندگی کرده‌اند گفت‌وگو کنند. برخی از آن‌ها حتی تصمیم گرفتند که تابستان آینده را در نمک‌زار بمانند و در کارگاه‌های تابستانی شرکت کنند.

به گفتهٔ برگزارکنندگان، بیش از ۱۲ هزار نفر از شهرهای مختلف به دیدن بناهای جشنواره آمدند. این عدد برای روستایی با کمتر از ۴۲۰ نفر جمعیت رقم بسیار بزرگی است. به همین دلیل، بسیاری از اهالی نمک‌زار امیدوارند که این رویداد سالانه تکرار شود. آرش بهمنیار می‌گوید که گروه برگزاری در حال حاضر با چند شهرداری و نهاد فرهنگی برای برپایی دوره‌ی دوم جشنواره در پاییز ۱۴۰۳ گفت‌وگو کرده است.

معمارانی که با خشت و گل آسمان‌خراش ساختند

گزارشی از نخستین جشنوارهٔ معماری خاکی در روستای نمک‌زار و درسی که برای شهرهای بزرگ دارد

نوشتهٔ مهسا رادمنش

نمک‌زار، روستایی با کمتر از ۴۲۰ نفر جمعیت، هفته‌ی گذشته میزبان نخستین جشنوارهٔ معماری خاکی بود. در این هفت روز، بیش از ۱۲ هزار نفر از شهرهای مختلف به دیدن بناهایی رفتند که همه‌شان از خشت، گل و کاه ساخته شده‌اند. برخی از این بناها بیش از ۱۵۰ سال عمر دارند و هنوز پابرجا هستند. برخی دیگر را معماران جوان همین روزها ساخته‌اند تا نشان دهند این شیوه‌ی کهن هنوز هم می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای امروز باشد.

ایدهٔ برگزاری جشنواره از آنجا شکل گرفت که گروهی از دانشجویان معماری دانشگاه هنر و فناوری شهر سرخه‌دشت برای گذراندن واحد کارگاهی به نمک‌زار رفته بودند. به گفتهٔ دبیر جشنواره، آرش بهمنیار، آن‌ها در یکی از همین روزها متوجه شدند که بسیاری از خانه‌های قدیمی روستا، که هنوز مردم در آن‌ها زندگی می‌کنند، با وجود ظاهر ساده، در برابر گرما و سرما عملکرد بسیار خوبی دارند. او می‌گوید: «ما فکر کردیم حیف است که این دانش فقط در ذهن چند پیرمرد بماند و با رفتن آن‌ها از بین برود. تصمیم گرفتیم کاری کنیم که نسل جوان دوباره به ارزش این بناها فکر کند.»

برگزاری جشنواره با مخالفت‌هایی هم روبه‌رو بود. برخی از اهالی نمک‌زار می‌گفتند که خانه‌های گلی نشانهٔ فقر بوده‌اند و حالا که همه به آجر و سیمان روی آورده‌اند، دوباره سراغ گذشته رفتن کار درستی نیست. دبیر جشنواره در پاسخ به این انتقاد می‌گوید که هدف نه بازگشت به گذشته، بلکه استفاده‌ی هوشمندانه از تجربه‌ی نیاکان در کنار فناوری امروز است. به گفتهٔ او، بسیاری از مهمانان جشنواره پس از دیدن بناها متوجه شدند که برخی از همین ایده‌ها را می‌توان در آپارتمان‌های شهری هم به‌کار گرفت.

در روز افتتاحیه، بیش از ۳۰۰ نفر در میدان اصلی روستا گرد آمدند تا به سخنرانی استاد فرهاد کیانمهر، معمار پیشکسوت منطقه، گوش دهند. او از دشواری‌های کار با خشت در روزهای بارانی گفت و از روزهایی که همسایه‌ها برای کمک به بازسازی بام یکدیگر جمع می‌شدند. پس از او، دانشجویان گروه‌های مختلف درباره‌ی بناهایی که ساخته بودند توضیح دادند. یکی از این بناها، مدرسه‌ای کوچک برای ۶۰ دانش‌آموز، تنها در ۴۵ روز ساخته شده بود.

بازدیدکنندگان می‌توانستند با دوچرخه یا پیاده مسیر ۱۲ کیلومتری میان بناها را طی کنند. در هر ایستگاه، راهنمایی محلی درباره‌ی تاریخچه‌ی بنا و نحوه‌ی ساخت آن توضیح می‌داد. بسیاری از بازدیدکنندگان از این بخش جشنواره بیشترین استفاده را کردند و گفتند که برای اولین بار است که می‌توانند با کسانی که سال‌ها در این خانه‌ها زندگی کرده‌اند گفت‌وگو کنند. برخی از آن‌ها حتی تصمیم گرفتند که تابستان آینده را در نمک‌زار بمانند و در کارگاه‌های تابستانی شرکت کنند.

به گفتهٔ برگزارکنندگان، بیش از ۱۲ هزار نفر از شهرهای مختلف به دیدن بناهای جشنواره آمدند. این عدد برای روستایی با کمتر از ۴۲۰ نفر جمعیت رقم بسیار بزرگی است. به همین دلیل، بسیاری از اهالی نمک‌زار امیدوارند که این رویداد سالانه تکرار شود. آرش بهمنیار می‌گوید که گروه برگزاری در حال حاضر با چند شهرداری و نهاد فرهنگی برای برپایی دوره‌ی دوم جشنواره در پاییز ۱۴۰۳ گفت‌وگو کرده است.

معمارانی که با خشت و گل آسمان‌خراش ساختند

گزارشی از نخستین جشنوارهٔ معماری خاکی در روستای نمک‌زار و درسی که برای شهرهای بزرگ دارد

نوشتهٔ مهسا رادمنش

نمک‌زار، روستایی با کمتر از ۴۲۰ نفر جمعیت، هفته‌ی گذشته میزبان نخستین جشنوارهٔ معماری خاکی بود. در این هفت روز، بیش از ۱۲ هزار نفر از شهرهای مختلف به دیدن بناهایی رفتند که همه‌شان از خشت، گل و کاه ساخته شده‌اند. برخی از این بناها بیش از ۱۵۰ سال عمر دارند و هنوز پابرجا هستند. برخی دیگر را معماران جوان همین روزها ساخته‌اند تا نشان دهند این شیوه‌ی کهن هنوز هم می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای امروز باشد.

ایدهٔ برگزاری جشنواره از آنجا شکل گرفت که گروهی از دانشجویان معماری دانشگاه هنر و فناوری شهر سرخه‌دشت برای گذراندن واحد کارگاهی به نمک‌زار رفته بودند. به گفتهٔ دبیر جشنواره، آرش بهمنیار، آن‌ها در یکی از همین روزها متوجه شدند که بسیاری از خانه‌های قدیمی روستا، که هنوز مردم در آن‌ها زندگی می‌کنند، با وجود ظاهر ساده، در برابر گرما و سرما عملکرد بسیار خوبی دارند. او می‌گوید: «ما فکر کردیم حیف است که این دانش فقط در ذهن چند پیرمرد بماند و با رفتن آن‌ها از بین برود. تصمیم گرفتیم کاری کنیم که نسل جوان دوباره به ارزش این بناها فکر کند.»

برگزاری جشنواره با مخالفت‌هایی هم روبه‌رو بود. برخی از اهالی نمک‌زار می‌گفتند که خانه‌های گلی نشانهٔ فقر بوده‌اند و حالا که همه به آجر و سیمان روی آورده‌اند، دوباره سراغ گذشته رفتن کار درستی نیست. دبیر جشنواره در پاسخ به این انتقاد می‌گوید که هدف نه بازگشت به گذشته، بلکه استفاده‌ی هوشمندانه از تجربه‌ی نیاکان در کنار فناوری امروز است. به گفتهٔ او، بسیاری از مهمانان جشنواره پس از دیدن بناها متوجه شدند که برخی از همین ایده‌ها را می‌توان در آپارتمان‌های شهری هم به‌کار گرفت.

در روز افتتاحیه، بیش از ۳۰۰ نفر در میدان اصلی روستا گرد آمدند تا به سخنرانی استاد فرهاد کیانمهر، معمار پیشکسوت منطقه، گوش دهند. او از دشواری‌های کار با خشت در روزهای بارانی گفت و از روزهایی که همسایه‌ها برای کمک به بازسازی بام یکدیگر جمع می‌شدند. پس از او، دانشجویان گروه‌های مختلف درباره‌ی بناهایی که ساخته بودند توضیح دادند. یکی از این بناها، مدرسه‌ای کوچک برای ۶۰ دانش‌آموز، تنها در ۴۵ روز ساخته شده بود.

بازدیدکنندگان می‌توانستند با دوچرخه یا پیاده مسیر ۱۲ کیلومتری میان بناها را طی کنند. در هر ایستگاه، راهنمایی محلی درباره‌ی تاریخچه‌ی بنا و نحوه‌ی ساخت آن توضیح می‌داد. بسیاری از بازدیدکنندگان از این بخش جشنواره بیشترین استفاده را کردند و گفتند که برای اولین بار است که می‌توانند با کسانی که سال‌ها در این خانه‌ها زندگی کرده‌اند گفت‌وگو کنند. برخی از آن‌ها حتی تصمیم گرفتند که تابستان آینده را در نمک‌زار بمانند و در کارگاه‌های تابستانی شرکت کنند.

به گفتهٔ برگزارکنندگان، بیش از ۱۲ هزار نفر از شهرهای مختلف به دیدن بناهای جشنواره آمدند. این عدد برای روستایی با کمتر از ۴۲۰ نفر جمعیت رقم بسیار بزرگی است. به همین دلیل، بسیاری از اهالی نمک‌زار امیدوارند که این رویداد سالانه تکرار شود. آرش بهمنیار می‌گوید که گروه برگزاری در حال حاضر با چند شهرداری و نهاد فرهنگی برای برپایی دوره‌ی دوم جشنواره در پاییز ۱۴۰۳ گفت‌وگو کرده است.